
LA RUTA DEL PRIMER VIATGE, LA PRIMERA GRAN MENTIDA

Autor:

Data de publicació: 04-09-2014

La ruta vikinga es va perdre de saga en saga.. En canvi Colom, i aquí rau el seu gran mèrit, va trobar i va "deixar per a la posteritat" el camí d'anada i el camí de tornada a les Índies.

Colom duia dos comptes de llegües navegades, segons ell, per a tranquil·litzar a la tripulació, però els seus comptes curt i llarg coincideixen molt bé amb els comptes de llegües de la ruta "directa" i de la ruta "corba" (única factible, vegeu gravats, -sic- ruta seguida pels "pilots d'Arenys" del S.XIX). Ho va fer per a justificar-se si es trobava amb algun vaixell portuguès (a l'anada o a la tornada), ja que sabia que al tornar el corrent el duria irremissiblement a les Açores... (a Portugal, va ser fet presoner i després interrogat mostrant la seva versió legal del diari

La silenciada ruta de Vinland va quedar propietat dels vikings.. "de saga en saga".. El camí de Terranova va romandre durant més de 100 anys propietat dels gascons d'Aquitània.. "de bacallà en bacallà", que per cert parlaven la mateixa llengua d'en Colom.. Ell en canvi, i aquí rau el seu gran mèrit, va trobar i va "deixar per a la posteritat" el camí "fàcil" a les Índies tant d'anada com de tornada, amb els vents i els corrents, publicant una carta entres idiomes.. un cop el català Alexandre VI, li va garantir els drets sobre les noves illes i el Mundus Novus o Terra Santa Crucem que ell, no els vikings.. ni els gascons, havia descobert..

LA PRIMERA GRAN MENTIDA -l'engany en la ruta declarada en el primer viatge de Colom

La tesi, és del catedràtic de l'escola nàutica de Cadis, Luis Miguel Coín Cuenca, que la va poder demostrar en 1990 fent aquesta travessia, (baixant fins a l'altura de les illes de Cap Verd) amb una rèplica de la Niña, arribant al Carib en el mateix temps que l'emprat per Colom... Amb aquesta demostrada tesi sobre la "mentida històrica", pel tractat de Alcaçovas (vegeu apartat més endavant), el descobriment d'Amèrica, seria legalment per a Portugal...

Va publicar tres llibres, i fins i tot la BBC va fer un reportatge que TVE no va voler passar, vam haver de que veure'l a Euskal -Telebisa...(censura en el segle XX!)... El seu missatge no va quedar suficientment clar, ja que ho va emascarar amb la teoria (de Manzano i altres) del "nàufreg que se suposa lliurà un mapa a Colom abans de morir", desviant sense voler l'atenció del tema principal "la falsificació històrica" amb la declaració d'una falsa ruta!, quedant-se tothom amb la història del mapa secret.

Colom durant el primer viatge, segons una còpia del diari transcrita per Bartomeu Casaus, que és l'única que es conserva, va seguir el paral·lel de la Gomera fins arribar a Guanahaní. Però en realitat va haver de baixar fins a les illes de Cap Verd, (com va fer en la resta de viatges) a buscar els corrents favorables i els Alisis del NE, que, especialment en aquesta època de l'any, bufen aquí amb suficient força, per a fer arribar les pesades "" caravel·les fins al Carib, atribuint a San Salvador una falsa latitud de 28°N., perquè el tractat de Alcaçovas (vigent en 1492), li impedia navegar al sud d'aquest paral·lel, aquesta va ser la primera gran mentida.

Ruta real -única factible- contraposada a la declarada oficialment

Colom duia dos comptes de llegües navegades, segons ell, per a tranquil·litzar a la tripulació, però els seus comptes curt i llarg coincideixen molt bé amb els comptes de llegües de la ruta "directa" i de la ruta "corba" (única factible, vegeu gravats, -sic- ruta seguida pels "pilots d'Arenys" del S.XIX). Ho va fer per a justificar-se si es trobava amb algun vaixell portuguès (a l'anada o a la tornada), ja que sabia que al tornar el corrent el duria irremissiblement a les Açores... (a Portugal, va ser fet presoner i després interrogat mostrant la seva versió legal del diari...)

Sis dies després de sortir de la Gomera es troben el masteler d'una nao de 120 tones, però a causa del sentit "rellotge" dels corrents atlàntics és poc probable que el trobés navegant cap a l'oest, però sí navegant cap al sud, en aigües freqüentades pels vaixells portuguesos...

En aquells dies, diu que l'aigua era la meitat de salada, trobant dofins i tonyines, cosa impossible segons els historiadors –això navegant a l'O de les Canàries- però navegant cap a Cap Verd, s'hauria trobat el corrent d'aigua dolça que aflora a la superfície procedent de l'Antàrtic, que crea una zona molt rica en pesca.

El 14 de setembre (navegades unes 300 milles) diu: "vam veure un jonc i un rabiforcat"... amb rumb O des de la Gomera és impossible, ja que aquestes aus (també segons el seu diari): "no s'aparten més de 100 milles de terra", però amb rumb SO, és diferent perquè es trobaria a menys de 100 milles de les illes de Cap Verd.

UNA RUTA PER A LA POSTERITAT (d'anada i de tornada)

La silenciada ruta de Vinland va quedar propietat dels vikings.. "de saga en saga".. El camí de Terranova va romandre durant més de 100 anys propietat dels gascons d'Aquitània.. "de bacallà en bacallà", que per cert parlaven la mateixa llengua d'en Colom.. Ell en canvi, i aquí rau el seu gran mèrit, va trobar i va "deixar per a la posteritat" el camí "fàcil" a les Índies tant d'anada com de tornada, amb els vents i els corrents, publicant una carta entres idiomes.. un cop el català Alexandre VI, li va garantir els drets sobre les noves illes i el Mundus Novus o Terra Santa Crucem que ell, no els vikings.. ni els gascons, havia descobert..

Allà pels 70, en el meu primer vol a Nova York em va estranyar que hi hagués diferència en la durada "real" del vol, entre el viatge d'anada i el de tornada, després de moltes discussions amb gent que creia saber el motiu, un pilot conegut, em va explicar que era a causa de un corrent en doll "JET STREAM" que bufa en l'hemisferi nord d'oest "a est" (contrària al moviment aparent del sol), amb una velocitat mitja superior a les 60 mph (arribant en ocasions a 300 mph) i a una altura entre 6 i 9 milles. Va ser descoberta durant la segona guerra mundial pels pilots japonesos que sobrevolaven el pacífic.

Aquesta troballa va ser de suma importància per a la navegació aèria intercontinental i des de llavors es té en compte en tots els viatges transoceànics. (El seu coneixement ha ajudat també en la predicció del temps, ja que arrossega les capes d'aire inferiors). Doncs bé, la gran importància de Colom (faig servir aquesta grafia per ser la que ell mateix usa en les 17 edicions internacionals de la seva carta a Luis de Santàngel i Gabriel (Rafael) Sanchís, publicades mentre ell encara vivia), és haver establert "per a la posteritat", en els viatges a vela:

1. LA RUTA E-O D'ANADA (àlisis del NE i corrents de SO-O a l'altura de les Illes de Cap Verd) 2. LA RUTA O-E DE TORNADA (el corrent del Golf de NE-E)

Mapa amb els corrents dominants a l'Atlàntic

La velocitat mitja del corrent del Golf i del corrent de Cap verd, és d'uns 0.5 nusos (amb puntes de fins a 3 nusos) i sent la millor velocitat a la qual podien navegar les caravel·les d'uns 9 nusos, era obligatori fer ús d'elles. Després de Colom (en els seus quatre viatges), tots els que l'han seguit han utilitzat el seu descobriment, aquestes dues "autopistes" de l'oceà. (A l'arxiu municipal d'Arenys de Mar, hi ha una petita prova d'aquest fet amb els rumbos traçats amb llapis en totes les cartes de l'Atlàntic que en ell es conserven, de pilots que es van formar a l'Estudi de Pilots de Baralt) Colom "va intuir" aquestes dues rutes en els seus viatges anteriors:

A.- Quan viatja a la Mina amb Portugal, escriu en el seu diari: "en estas latitudes (a partir del trópico de cáncer) los vientos soplan siempre en la misma dirección" (els Alisiss del NE). Per aquest motiu va manar aparellar les caravel·les amb vela quadra (la Pinta a les Canàries, ja iniciat el viatge)

B.- Pels seus viatges a Irlanda (Galway) sabia que "llenys arribats allà amb homes de pell de color, que no parlaven llengua coneguda, havien arribat A Galway arrossegats pels corrents" o en relats de marins de les Açores, "grans peces de fusta treballada per la mà de l'home havien arribat "arrossegades" a les illes de ponent" No té cap importància, el fet que un marí moribund o Toscanini –no hi ha cap prova de la seva carta- li donessin o no un mapa, arribés a robar-lo, o fins i tot el fet que hagués estat allà prèviament, l'important és el seu llegat. Shakespeare, Lope de Vega, Edison o Bill Gates (full de càlcul, Windows, etc..), es van aprofitar, van copiar, o van tenir "gent", que va realitzar part de les obres que es van atribuir. Però encara així, segueixen tenint el mèrit d'haver-les fet passar a la posteritat... Si no hagués estat pel "seu saber vendre", o pel seu renom, potser avui no les coneixeríem...

Abans que ell hi van arribar els vikings, i potser fins i tot el Temple, els celtes, els fenicis, els egipcis..., però cap d'ells va deixar marcada una ruta perquè la seguisin els que vindrien darrere d'ells... Colom, segons els seus diaris, va usar aquesta ruta E-O en els viatges 2º, 3º i 4º; en el 1º, segur que també, encara que per a no contravenir l'esmentat tractat de Alcaçovas, va haver de dir que havia seguit el paral·lel de la Gomera fins a arribar a Guanahaní en les Bahames (...baixa-mar?), - les "LuCAYAS" de Ptolomeo -, penso que el nom de "CAYOS" donat a algunes illes d'aquesta zona ha derivat d'aquí (M.C...). Abans del desembarcament a Guanahaní, havia vislumbrat terra tres vegades, havia passat prop ("llums vistes de nit a la llunyania") d'alguna illa més "a barlovento" (del català "per lo vent" M.C.), en la qual no va voler desembarcar, al meu entendre, perquè encara estava al sud de l'esmentat paral·lel, necessitava donar part oficial d'una illa d'almenys 28ºLat.N. (latitud de la Gomera), per a poder dir que el descobriment era legalment espanyol.

Escala d'aprovisionament dels catalans a l'estret

En els S.XIV i XV el viatge Catalunya-Canàries (uns 20 dies) no podia fer-se sense escales i els navegants catalans al fer els primers assentaments a les Canàries van haver d'escollir un lloc tàctic per a fer provisió d'aigua i verdures fresques (com van fer els portuguesos primer i més tard els holandesos i anglesos en el Cap de Bona esperança), i el lloc de la península més proper a les Canàries és sense cap dubte el Golf de Cadis. Quan Jafuda Cresques (Jacme Ribes), va ajudar a Enrique el Navegant a fundar l'escola de navegació, la va fer crear a Sagres (al costat del Cap S.Vicent), pel mateix motiu.

La primera presència catalana que tinc documentada en el golf de Cadis, com força naval, data de temps de Jaime I que va ajudar amb les seves galeres a "la seu consogre" Fernando III el Sant en la conquesta de Sevilla, que, com narra la crònica "es va conquerir per mar", sense oblidar Castell de Ferro a Almería i les galeres catalanes que van participar a la conquesta de Màlaga, ens explica Andrés Bernáldez en la seva història dels Reis Catòlics D. Fernando i Dona. Isabel (Impr. que fué de J. M. Geofrin. Sevilla 1869. Tom I. Cap. 813), ...estaven assetjant Màlaga (1487): "faltó pólvora en el real, mandó el rei una galera por pólvora a Valencia i prestamente fue venida con ella.."

Aquest fet, al final, ha anat en contra dels interessos catalans, perquè quan s'ha volgut canviar l'origen del viatge de Colom, ha estat molt fàcil, ja que l'últim territori de la península al que va dir adéu Colom va ser obligatòriament algun lloc del Golf de Cadis (els americans van escollir Rota i Pals de l'Empordà com punts estratègics, els anglesos Gibraltar). Dient això no pretenc canviar l'origen del viatge del descobriment, que estic convençut es va gestar i va sortir de Catalunya, simplement intento fixar la base d'aprovisionament de les naus catalanes camí de Canàries usada "necessàriament" per Colom i abans per alguns altres, quan Canàries era un fet únicament català. El viatge d'Huelva a Canàries podia durar 11 dies, (la tercera part de la travessia Gomera-Antilles), que no és tan poca cosa com per a voler convertir-lo en un viatge de 20 dies sense escales des de València, per no haver de tocar ports castellans. M'inclino almenys per dos possibles llocs en els quals hi ha influència catalana: Huelva -a Pals no hi havia port- i la zona d'Illa Cristina: La Figuereta (encara que podria haver-ni d'altres).

Per a la primera opció em baso en que la patrona d'Huelva és la Verge de la Cinta, ja que ho va ser de Tortosa uns 100 anys abans, és evident que van ser navegants de Tortosa els que van dur allà aquesta devoció. En temps de Colom, hi existia un oratori dedicat a la Verge de la Cinta. No oblidem que Colom enmig d'una gran tempestat, després de llençar oli al mar, va fer cantar l'Ave Maris Stella als seus mariners agenollats enmig del vaixell. La Verge dels Navegants (o del Bon Aire) del famós quadre d'Aleix Fernández, també és la mateixa Verge de la Cinta de Tortosa, la advocació "Stella Maris" va ser proclamada a nivell Roma per Adrià VI (Adrià d'Utrecht tutor de Carles I), que li va agafar devoció sent bisbe de Tortosa (veure llibre de M. Bestratèn)

Per a la segona opció em baso en la seva història:

A partir d'un impressionant fenomen de la Naturalesa, el terratrèmol del 1 de novembre de 1755, que partint de Lisboa va canviar la fisonomia de les costes portugueses i Espanyoles fins al Golf de Cadis, va sorgir un nou enclavament en la zona més occidental d'Huelva que sota l'assentament de mercaders catalans, principalment, de Mataró, Sitges i Canet de Mar, va donar lloc al que avui és Illa Cristina, antany coneguda per La "Figuereta", en referència al pou d'aigua potable pròxim a una petita figuera, el fet de que abans de l'establiment dels pescadors catalans es coneguessin com Figuereta en lloc de Higerita, deixa clar que ja hi havia influència catalana prèvia, d'acord amb la meua hipòtesi. Els orígens d'aquesta localitat marinera es remunten a la segona meitat del segle XVIII, quan pescadors catalans i valencians es van assentar en aquestes terres per a explotar els caladors de sardina i tonyina, extreure la sal de les zones inundades, salazonar i conservar el peix.

Illa Cristina, el port pesquer més important d'Andalusia, és una població fundada per pescadors catalans, en concret

per Arnau, de Canet de Mar, patró de pesca, que es va establir allí el 1756 i el van seguir altres catalans del Principat i de València. El 1757 Josep Faneca de Mataró, que era l'únic habitant ja que els altres estaven absents, va descobrir aigua potable. El primer magatzem el va construir Antón Salerich. Els noms de molts alcaldes reflecteixen l'origen català de la població (Antoni Roselló, Joan Martí, Joan Travé...). Es va convertir en municipi el 1802, prenent el nom d'Illa Cristina el 29 de gener de 1834 (com agraïment a la reina María Cristina per l'ajuda humanitària prestada en una epidèmia de còlera). Encara avui dia només cal consultar el llistí telefònic, la quantitat de cognoms catalans és molt elevat... La versió oficial diu simplement que va hi haver una escassetesa de pesca a Catalunya i els pescadors van emigrar-hi, però amb la gran quantitat de llocs que hi havia per triar, penso que l'elecció no va poder ser deguda a l'atzar, va haver de ser deguda que ja existia alguna rel·lació anterior.

TRACTAT DE ALCAÇOVAS - divisió del món pel paral·lel de la Gomera (28°N) 15 anys abans de Tordesillas ..
l'única versió que he trobat a internet (en anglès)..

"... or in any other islands, coasts, or lands, discovered or to be discovered, found or to be found, or in the islands of Madeira, Porto Sant, and Deserta, or in all the islands of the Açores, or the islands of Flores, as well as the islands of Capi Verd, or in all the islands hitherto discovered, or in all other islands which shall be found or acquired by conquest %[in the region] from the Canary Islands down toward Guinea. For whatever has been found or shall be found, acquired by conquest, or discovered within the said limits, beyond what has already been found, occupied, or discovered, belongs to the said King and Prince of Portugal and to their kingdoms, excepting only the Canary Islands, to wit: Lançarote, Palma, Forteventura, Gomera, Ferro, Graciosa, Grand Canary, Teneriffe, and all the other Canary Islands, acquired or to be acquired, which belong to the kingdoms of Spain.." "...And should they do the contrary (which may God not permit), then by that very fact, the guilty party shall incur a fine of 300,000 gold doblas of the grade of good gold and of just weight %[which shall be given] to the other, obedient, party..." ..

Traducció de la traducció anglesa..

"... o en qualsevol altres illes, costes, o terres, descobertes o per descobrir, trobades o per ser trobades, o en les illes de Madeira, Porto Sant, i Deserta, o en totes les illes de les Açores, o %[en] les illes de les Flors, així com %[en] les illes de Cap Verd, o en totes les illes fins a avui descobertes, o en aquelles altres illes que es trobin o adquireixin per conquesta %[en la regió] de les Illes Canàries AVALL cap a la Guinea. Per a qualsevol cosa que sigui trobada, s'adquireixi per conquesta, o es descobreixi dintre d'aquests límits, a més del que ja s'ha trobat, ocupat, o descobert, pertany a aquest Rei i Príncep de Portugal i als seus regnes, exceptuant només les Illes Canàries, Verbi: Lançarote, Palma, Forteventura, Gomera, Ferro, Graciosa, Gran Canària, Teneriffe, i totes les altres Illes Canàries, adquirides o per adquirir, que pertanyen als regnes d'Espanya.." "... I si fessin el contrari (quin Déu no ho permeti), llavors per aquest mateix fet, la part culpable incorrerà en una multa de 300,000 doblas d'or, de qualitat d'or bo i del just pes [que serà lliurada] a l'altra part, obedient ...

" VERSIÓ (castellana) a INTERNET: "El tratado de Alcacovas (4 de septiembre de 1479) se centraba en dos aspectos: 1) cláusulas relativas a acuerdos matrimoniales y de sucesión y 2) un acuerdo de paz perpetua entre Portugal y España. En cuanto a lo segundo, el convenio incluía algunas regulaciones en torno a la navegación por el Atlántico. Concretamente, se adjudicó a los reyes de Portugal todas las tierras descubiertas y cuantas se hallasen en adelante "de las islas de Canaria para abajo HACIA la Guinea", con la única excepción de las propias islas Canarias que quedaban para los reinos de España"..

TRACTAT DE TORDESILLAS - canvi de la divisió horitzontal del món (paral·lel 28°N), per una vertical (meridià de Tordesillas) Lo primer que va fer Colom en arribar a Barcelona (al març de 1493) va ser dir-li a Fernando que manés una ambaixada a Alexandre VI , (Roderic Borja, que per cert era senyor de Xàtiva, súbdit per tant del rei), perquè canviés la "línia horitzontal" del paral·lel de la Gomera (paral·lel acordat en el tractat Alcaçovas que separava els futurs descobriments d'Espanya i Portugal), per una "línia vertical" (meridià) enmig de l'oceà, La prova que aquesta ambaixada va tenir lloc, és que el Papa, el 3 de maig, amb un dia de diferència, va començar a emetre butlles, les dues "Inter coetera" definint aquesta línia vertical enmig de l'atlàntic "100 llegües a l'oest de les Açores", enmig de les dues, la "Eximiae devotionis" confirmant la 1ª butlla. Quina necessitat tenia el Papa per a emetre aquestes butlles, anul·lant el Tractat de Alcaçovas, si no era pel fet que la ruta bona cap a Amèrica, estava baixant fins a les illes de Cap verd, en aigües de Portugal, ruta del 2ó viatge?

Després d'interrogar a Colom, el rei de Portugal havia enviat a Cabral a l'oest de les illes de Cap Verd, arribant a Pernambuco (sabia per tant, per estima "", a quina distància hi havia terra), per aquest motiu no va acceptar la proposta de les 100 llegües, que li deixaven només aigua. Els mapes de Joan Cosa i de Cantino mostren també aquestes discrepàncies en el traçat d'aquesta línia de demarcació. AL cap d'alguns "estira i arronsa, es va arribar a un acord en el Tractat de Tordesillas de 1494, traçant al final la "línia vertical, 370 llegües a l'oest de les Açores". Ingènuament Portugal va acceptar el tractat quedant-se amb Brasil, sense veure que a les "Índies només s'hi podia arribar", navegant per aigües portugueses, regalant-li a Espanya la resta d'Amèrica. Per cert, el cosmògraf que va

traçar la línia de Tordesillas (les dues), va ser Jaume Ferrer de Blanes, amic de Colom (es conserva correspondència entre ambdós), i al que curiosament en textos castellans se l'anomena "el lapidario de Burgos"! (Blanes està a 58Km de Barcelona).

MAPES FALSEJATS

- Cuba i Hispaniola 12° més al nord en "la admiral's chart", en la carta de Joan Cosa i en la de Cantino Durant aquests últims 20 anys, he col·leccionat mapes, i m'havia xocat veure, en alguns, totes les illes del Carib (incl. Cuba, Hispaniola), per sobre del Tròpic de Càncer. Existeix un mapa atribuït a Colom (la font anglesa l'anomena "the admiral's chart"), inclòs a la Geografia de Ptolomeu de 1513, imprès d'una talla en fusta, en el que dibuixa totes les illes per ell descobertes per sobre del tròpic de càncer (fins i tot Cuba i la Hispaniola - quan en realitat estan per sota – veure gravats), Colom coneixia perfectament la latitud (correspon a l'altura de la polar presa amb la ballestilla, el quadrant o el "astrolabi" -hemisferi Nord), l'error de 12° de latitud d'aquest mapa està fet a propòsit, i el motiu únicament pot ser: "protegir la legitimitat de les terres descobertes abans del Tractat de Tordesillas", totes les terres havien d'estar situades al nord del paral·lel de la Gomera, o en cas contrari eren de Portugal... (el mapa de Joan Cosa de 1500 i el de Cantino de 1502 copien plegats i a propòsit aquesta mateixa inexactitud)

Mapa del Almirante en la Geografia de Ptolomeo (1513)

Mapa de Joan Cosa (1500)

Mapa de Cantino (1502)

Butlles concedides per Alexandre VI

- 1) Butlla Inter coetera (3 de maig de 1493): donó als Reis Catòlics les terres situades a occident que no pertanyessin a altres prínceps cristians.
- 2) Butlla Eximiae devotionis (3 de maig de 1493): va ratificar i va clarificar les concessions fetes als Reis de Castella per la butlla anterior.
- 3) Segona Butlla Inter coetera (4 de maig de 1493): va fixar una línia demarcatoria entre els territoris pertanyents a Espanya i Portugal, situada a cent llegües a l'oest de les illes Açores i Cap Verd. (Donaria origen al Tractat de Tordesillas de 1494)
- 4) Butlla Piis fidelium (25 de juny de 1493): concedida a fra Bernardo Boíl, la seva missió i les seves atribucions en les terres descobertes.
- 5) Butlla Dudum siquidem de data facial autèntica, 25 de setembre, s'amplien les concessions territorials atorgades en la primera Inter Caetera.

Post scriptum: Vaig començar a recopilar aquesta informació al finals dels 80 per poder enviar una carta a la National Geographic Society, sobre un article publicat el 1986 "...true Columbus landfall" i més tard per a contestar un altre article de Sky & telescope d'un catedràtic de Harvard que deixava a en Colom en bastant mal lloc: "Columbus: a heaven's navigator and a hell's calculator", vaig recopilar pràcticament totes les dades anteriors (cartes de l'arxiu de Arenys del s.xvix amb la mateixa ruta d'en Colom marcada amb llapis, llibres, mapes, etc..), però em faltava el Tractat de Alcaçovas, que de fet és el que ho explica tot. Na Marta Majó d'Arenys de Mar, va anar com tripulant en el viatge de 1990 del seu professor L.M. Coin Cuenca i em va explicar la seva tesi. Gracies Marta!..

Hi ha una tesi doctoral "Los mallorquines en Canàries en el siglo XIV", de José Antonio Hurtado García, que presenta la mateixa ruta, sostenint que estaria encriptada en anagramas del mapa de Cresques, i encara que estic d'acord amb moltes de les coses que diu, el seu raonament és difícil de "seguir", i crec que la seva taula de distància real i distància declarada, està al revès, la real hauria de ser més gran que la fictícia.